

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ประกอบการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครู โรงเรียนโคกกลางวิทยา จำนวน 5 คน ซึ่งสมัครใจเข้าร่วมวิจัยเพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยด้านการรักษาความสะอาดที่ดีขึ้น
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย
 - 2.1 ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 44) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่อให้ข้อมูลในระหว่างการประชุมผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียนโคกกลางวิทยา
 - 2.2 ครู โรงเรียนโคกกลางวิทยา จำนวน 5 คน ซึ่งสมัครใจเข้าร่วมวิจัยเพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยด้านการรักษาความสะอาดที่ดีขึ้น
 - 2.3 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยา จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสมัครใจเข้าร่วมวิจัยเพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยด้านการรักษาความสะอาดที่ดีขึ้น
 - 2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนโคกกลางวิทยา จำนวน 9 คน ได้มาโดยใช้วิธี การเลือกแบบเจาะจง (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 44)

จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน โลกกลางวิทยา เพื่อให้ข้อมูลในระหว่าง
การประเมินผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด
โรงเรียน โลกกลางวิทยา

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียน โลกกลางวิทยา จำนวน 67 คน
ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 44) จากนักเรียนทั้งหมด
ของโรงเรียน โลกกลางวิทยา เพื่อเสริมสร้างให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยด้านการรักษาความสะอาด
ที่ดีขึ้น

ขั้นตอนการวิจัย

การดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนในครั้งนี้ ผู้วิจัย
ได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัย ตามกลยุทธ์ที่ใช้ประกอบการเสริมสร้าง ไว้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหา

ระยะที่ 2 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาด

ระยะที่ 3 การประเมินผล

รายละเอียดขั้นตอนการวิจัยทั้ง 3 ระยะ ปรากฏดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหา

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน โรงเรียน โลกกลางวิทยา

3. เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม

4. วิธีดำเนินการ

ประชุมร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อสอบถามถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับวินัย
ด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนพร้อมกับศึกษาจากแบบรายงานการประเมินตนเอง
ประจำปีการศึกษา 2549 และรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจาก สมศ.
แล้วรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน ซึ่งปรากฏ
ดังนี้

1. ข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2549 พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม โดยการกำหนดเป็นโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งในแต่ละโครงการ โรงเรียนได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ผลการสรุปการดำเนินงานของแต่ละโครงการปรากฏว่านักเรียนยังขาดความกระตือรือร้นในอันที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เช่น การไม่เข้าร่วมกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด การไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมให้เสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย การไม่ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน และการแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย เป็นต้น

2. ข้อมูลจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจาก สมศ. พบว่า มาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 1 : ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับพอใช้

3. ข้อมูลจากการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการทิ้งขยะไม่ถูกที่ การไม่ทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียน การรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้วไม่ยอมเก็บกวาด การไม่รักษาความสะอาดของร่างกาย โดยมีเล็บยาว แขน ขา สกปรก เครื่องแต่งกายไม่สะอาด ชอบขีดเขียนบน โต๊ะ ผนังห้องเรียน หรือห้องน้ำ เป็นต้น

5. ผลลัพธ์

ทราบสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียน โลกกลางวิทยา

ระยะที่ 2 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาด

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยด้านการรักษาความสะอาด ทั้งการรักษาความสะอาดตนเองและการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน โรงเรียน โลกกลางวิทยา

3. เครื่องมือการวิจัย

แบบสังเกต แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึก

4. วิธีดำเนินการ

ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ประกอบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาด ดังนี้

4.1 ขั้นวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนการเสริมสร้างวินัย

ด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้โดยมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1.1 ด้านการรักษาความสะอาดตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรม คือ

1) สร้างความตระหนักแก่นักเรียนให้เห็นถึงความสำคัญและทราบถึงประโยชน์ของการรักษาความสะอาดตนเอง

2) จัดกิจกรรมประกอบการรักษาความสะอาดตนเอง คือ

(1) กิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพฟันเพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของฟัน รู้จักวิธีการรักษาสุขภาพของฟัน และแปรงฟันอย่างถูกวิธี โดยให้นักเรียนแต่ละคนนำอุปกรณ์มาจากบ้านแล้วทำกิจกรรมร่วมกันหลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว พร้อมกับเชิญเจ้าหน้าที่จากสถานีอนามัยมาตรวจสอบสุขภาพฟันและให้ความรู้เกี่ยวกับการแปรงฟันแก่นักเรียนด้วย

(2) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของการรักษาความสะอาด ซึ่งจะส่งผลไปถึงการที่นักเรียนมีสุขภาพของร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง โดยได้มอบหมายให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนประจำชั้น ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมและตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนเป็นระยะ ๆ

3) ประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยการประเมินร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และมีประเด็นใดที่สมควรต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมหรือสามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนได้ในโอกาสต่อไป

4.1.2 ด้านการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วยกิจกรรม คือ

1) การสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

2) แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม โดยการทำกิจกรรมแบ่งเขตรักษาความสะอาด ในแต่ละเขตพื้นที่ซึ่งจะมีครูที่ปรึกษาคอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละวัน

3) กิจกรรมประกวดสภาพแวดล้อมดีเด่น มีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่องชมเชยกลุ่มของนักเรียนที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมในเขตที่กลุ่มของตนเองรับผิดชอบได้ดีกว่าเขตอื่น ๆ โดยมอบหมายให้ครูเวรประจำวันบันทึกข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและนำข้อมูลจากการรายงานของตัวแทนนักเรียนมาใช้ประกอบการประเมิน

4) ประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยการประเมินร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และมีประเด็นใดที่สมควรต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมหรือสามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนได้ในโอกาสต่อไป

4.2 ขั้นปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ซึ่งประกอบด้วย การรักษาความสะอาดตนเอง ได้ร่วมกันสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดตนเอง พร้อมกับจัดกิจกรรม “ฟ.ฟันยิ้มสวย” และกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและด้านการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมก็ได้สร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนแล้วจัดกิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม มีการประกวดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน โดยการประเมินผลร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อยกย่องกลุ่มที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ในระดับที่ดีกว่ากลุ่มอื่น และในการจัดกิจกรรมทั้งสองกิจกรรมนั้นก็ได้มีการประเมินผลเพื่อทราบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าและการปรับปรุงแนวทางในการจัดกิจกรรมด้วย ขณะเดียวกันผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยก็ได้ร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนและห้องเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนด้วย

4.3 ขั้นสังเกต (Observation)

4.3.1 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยกำหนด

4.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมิน

ระหว่างการดำเนินการตามกิจกรรม โดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน

จากผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

4.4 ขั้นสะท้อนผล (Reflection)

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อทำการวิพากษ์ วิจารณ์หาแนวทางปรับปรุงส่วนที่ยังเป็นปัญหา เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างวินัยเพิ่มเติมให้กับ นักเรียน

5. ผลลัพธ์

นักเรียน โรงเรียน โศกกลางวิทยา ได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้มีวินัย ด้านการรักษาความสะอาดทั้งการรักษาความสะอาดตนเองและการรักษาความสะอาด สภาพแวดล้อม

ระยะที่ 3 การประเมินผล

1. วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามผลการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียน โศกกลางวิทยา โดยการที่ผู้วิจัยประสานความร่วมมือกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ร่วม เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเสริมวินัยนักเรียน

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน โรงเรียน โศกกลางวิทยา

3. เครื่องมือการวิจัย

แบบประเมินผล

4. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัย ร่วมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน โรงเรียน โศกกลางวิทยา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ร่วมกันประเมิน ว่านักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยด้านการรักษาความสะอาดดีขึ้นหรือว่าควรได้รับการปรับปรุง และพัฒนาเพิ่มเติมในประเด็นใดบ้าง ซึ่งลักษณะของการประเมินนั้น ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชุมร่วมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานพร้อมกับกรอบการดำเนินงาน

ที่ใช้ประกอบการประเมิน

3. แจกแบบประเมินผลให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกคนพร้อมกับอธิบายวิธีการ

ประเมินผล

4. ดำเนินการประเมินผลโดยการเชิญกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้เยี่ยมชมสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน พร้อมกับตรวจสอบความสะอาดสุขภาพร่างกายของนักเรียนในแต่ละชั้นเรียน

5. รวบรวมแบบประเมินจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบผลของการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

5. ผลลัพธ์

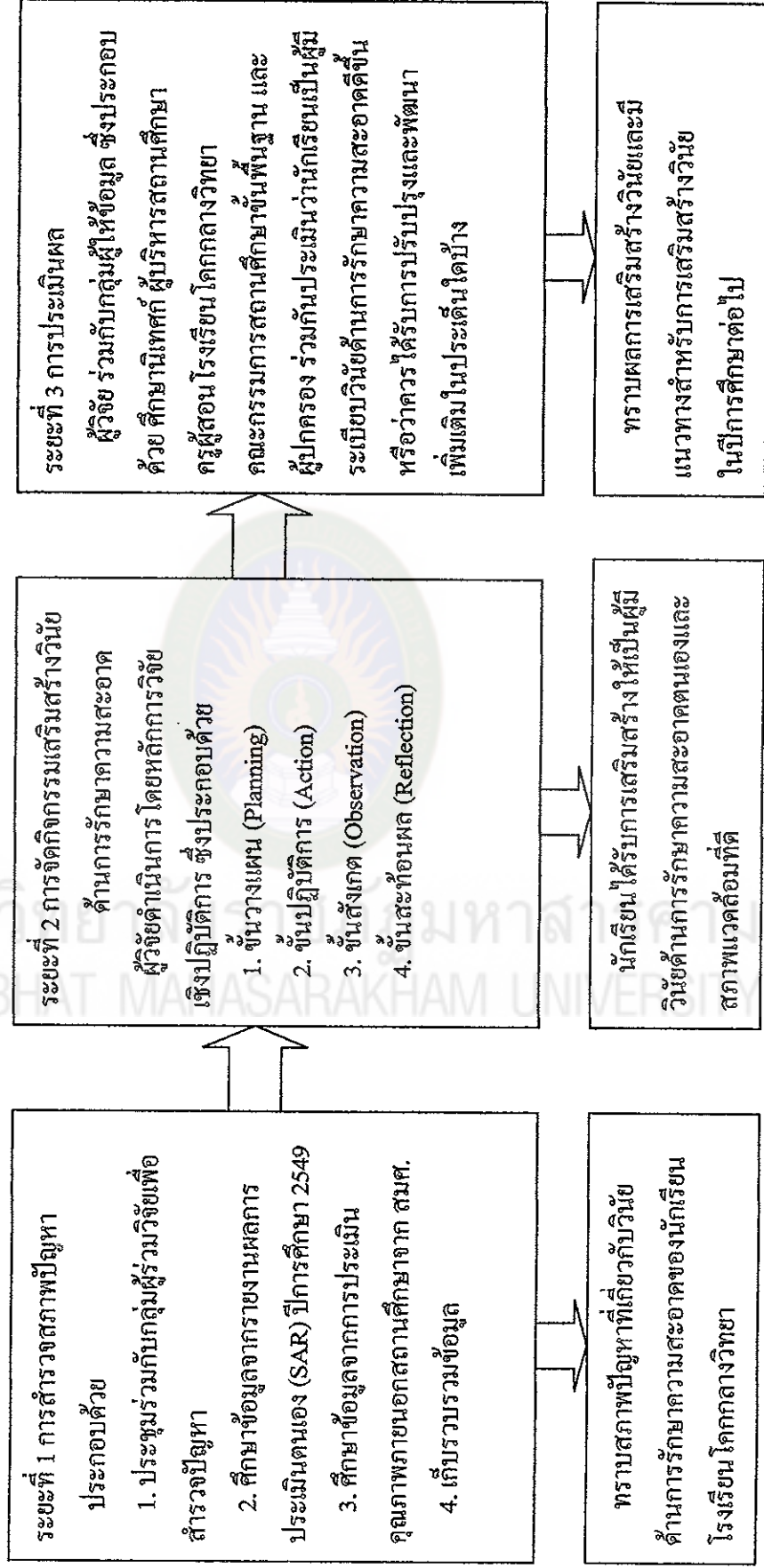
ทราบผลการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนและมีแนวทางสำหรับการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียน โลกกลางวิทยาในปีการศึกษาต่อไป



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สรุปขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียน โศกกลางวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพสินธุ์ เขต 1



แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียน โศกกลางวิทยา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันจัดทำเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียน โศกกลางวิทยา ดังนี้

1. แบบสอบถามพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของนักเรียน
2. แบบสังเกต การปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพฟัน
3. แบบสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของกลุ่มนักเรียน
4. แบบประเมิน
5. แบบบันทึก

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียน โศกกลางวิทยา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านวินัยและการรักษา ความความสะอาดของนักเรียน และวิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 69 - 80) จากนั้น ได้ลงมือสร้างเครื่องมือตามกรอบแบบมี โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินและแบบบันทึก ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวินัยและการเสริมสร้าง วินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน จำแนกตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ คือ วินัย ด้านการรักษาความสะอาดตนเอง และ วินัยด้านการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม เพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.2 กำหนดแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน
 - 1.3 ลงมือสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น

2 ส่วน คือ

ให้คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรม การรักษาความสะอาดกับกระบวนการเสริมสร้าง วินัยด้านการรักษาความสะอาด
ให้คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรม การรักษาความสะอาดกับกระบวนการเสริมสร้าง วินัยด้านการรักษาความสะอาด
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นไม่สอดคล้องกับพฤติกรรม การรักษาความสะอาดกับกระบวนการเสริมสร้าง วินัยด้านการรักษาความสะอาด

และกำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมตั้งแต่ 0.66-1.00

2.5 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียน โครกสำราญวิทยาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ประกอบการศึกษา

2.6 นำเครื่องมือมาปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบแนวทางการจัดทำแบบสัมภาษณ์

3.2 กำหนดแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

3.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3.2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ใช้ประกอบการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน

3.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้าน เนื้อหา ภาษา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำให้มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษา

3.4 จัดทำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา แบบ IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร IOC ของ สมนึก กัททิชชนี (2544 : 221) ตามเกณฑ์คะแนนความเหมาะสมตั้งแต่ 0.66-1.00 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่าง ข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหา ที่จะศึกษา
- ให้คะแนน 0 เมื่อ ไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่าง ข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหา ที่จะศึกษา
- ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้น ไม่มีความสอดคล้องกันระหว่าง ข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหา ที่จะศึกษา

3.5 นำเครื่องมือพร้อมกับแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ชุมเคิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหา ที่จะศึกษา รวมไปถึงความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและกระบวนการ ประเมินผล

3.6 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

4. แบบประเมิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารซึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษา ความสะอาดของนักเรียนตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกตามกิจกรรมที่จะดำเนินการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน การประเมินผล การรักษาความสะอาดตนเอง การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการรักษาความสะอาด ของร่างกาย การประเมินผลการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม และการประเมินผล การปฏิบัติกิจกรรมแบ่งกลุ่มรักษาความสะอาด

4.2 ลงมือสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.2.1 ส่วนที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ด้านการรักษาความสะอาด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธี ของลิเคิร์ต (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72) จำแนกตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

4.2.2 ส่วนที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมจากการปฏิบัติกิจกรรมด้านการรักษาความสะอาด

4.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้าน เนื้อหา ภาษา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำ ให้มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษา

4.4 จัดทำแบบประเมินความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน แบบ IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร IOC ของ สมนึก ภัททิยธนี (2544 : 221) ตามเกณฑ์คะแนนความเหมาะสมตั้งแต่ 0.66-1.00 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ให้คะแนน 0	เมื่อ ไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้น ไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

4.5 นำเครื่องมือพร้อมกับแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา รวมไปถึงความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและกระบวนการประเมินผล

4.6 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจวิเทศศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ประกอบการศึกษา

4.7 นำเครื่องมือมาปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

5. แบบบันทึก ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบแนวทางการจัดทำแบบบันทึก

5.2 กำหนดแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

5.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

5.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน

5.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้าน เนื้อหา ภาษา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำให้มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษา

5.4 จัดทำแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา แบบ IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร IOC ของ สมนึก ภัททิษณี (2544 : 221) ตามเกณฑ์คะแนนความเหมาะสมตั้งแต่ 0.66-1.00 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา

5.5 นำเครื่องมือพร้อมกับแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา รวมไปถึงความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและกระบวนการประเมินผล

5.6 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ใช้แบบสอบถามสำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียน โศกกลางวิทยา จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย
2. ใช้แบบสังเกต ประกอบการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพฟัน จากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย
3. ใช้แบบสัมภาษณ์ ประกอบการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของกลุ่มนักเรียน
4. ใช้แบบประเมินผล ประกอบการประเมินผลการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน การประเมินผลการรักษาความสะอาดตนเอง การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการรักษาความสะอาดของร่างกาย การประเมินผลการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม และการประเมินผลการประกวดกิจกรรมแบ่งกลุ่มรักษาความสะอาดจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
5. ใช้แบบบันทึก ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในระหว่างการพัฒนาและหลังการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียน จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล
 - 1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจัดหมวดหมู่และแยกประเภทตามชนิดของเครื่องมือ
 - 1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการแยกประเภทที่มีความสมบูรณ์ และถูกต้อง มาตรวจสอบ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation Technique) (สุภางค์ จันทวานิช. 2547 : 38) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้
 - 1.2.1 การตรวจสอบข้อมูลด้านข้อมูล (Data Triangulation) ตรวจสอบว่าความแตกต่างด้านเวลา ด้านสถานที่ และด้านบุคคล ทำให้ข้อมูลเปลี่ยนไปหรือไม่

1.2.2 การตรวจสอบข้อมูลด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) ในกรณีที่ไม่น่าสนใจในตัวผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบโดยเปลี่ยนผู้สังเกต อาจเป็นกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า หรือวิทยากร เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้เหมือนกันหรือไม่

1.2.3 การตรวจสอบข้อมูลด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีที่แตกต่างกัน คือ จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการบันทึกข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบประเมิน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึก ใช้วิธีการหาค่าความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละของข้อมูลที่ได้รับ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ร้อยละ

3.2 ค่าเฉลี่ย

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การแปลผลข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม แบบสังเกตและแบบประเมินผล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72)

ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ		คะแนน
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

1.2 แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	4.51 - 5.00
มาก	3.51 - 4.50
ปานกลาง	2.51 - 3.50
น้อย	1.51 - 2.50
น้อยที่สุด	1.00 - 1.50

2. สถิติที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด